

Daniel Kadlec: Medea Pavla Vranického – hudební travestie,
bakalářská práce, ÚHV FF UK 2024, 76 s. + 1 nestránkovaná příloha
posudek vedoucího práce

Bohatá hudební a divadelní produkce Vídně kolem roku 1800 je předmětem zájmu hudební historiografie již prakticky dvě století. Stále však badatelům nabízí pozoruhodná nevytěžená témata, jak dokazuje i bakalářská práce Daniela Kadlece věnovaná parodickému dílu Pavla Vranického a neznámého libretisty nazvaného (v překladu) *Medea – travestovaný melodram*.¹

Text sleduje obvyklou strukturu: po úvodu, nastiňujícím kontext původu díla a cíle práce, následuje poměrně zevrubný stav bádání. Zcela správně se zde kriticky věnuje především dosud jediné studii o tomto díle od Christopha Hellmuta Mahlinga. V dalších kapitolkách Kadlec přibližuje čtenáři hudebně-historický kontext, zejména situaci vídeňských divadel koncem 18. století, a tehdy velmi oblíbený žánr parodie, který je také pro pochopení povahy Vranického *Médey* klíčový. Následuje popis sice skrovné ale poměrně komplikované pramenné základny sestávající z několika dobových opisů díla chovaných ve Vídni. V další kapitole se autor zabývá otázkou vzniku díla a vztahem k parodované předloze, totiž ke stejnojmennému melodramu Jiřího Antonína Bendy, dále naznačuje jeho hudebně-dramatickou strukturu a komentuje obsazení instrumentální i pěvecké. (Mimo jiné zde přesvědčivě dokazuje obtížnou žánrovou zařaditelnost díla, které je na pomezí melodramu a singspielu). Po podrobné synopsi díla, se Kadlec v osmé kapitole věnuje nejpravděpodobnějšímu místu vzniku, resp. objednávky a provedení *Médey*, totiž soukromým hudebně-dramatickým aktivitám císařského dvora v čele s císařovnou Marií Terezou (1772–1807, manželkou Františka I./II.). Následuje nejrozsáhlejší kapitola, v níž autor analyzuje parodické prvky, nejdříve v textové a dále i hudební rovině. Stručný závěr obsahuje shrnutí hlavních výsledků práce a nabízí podněty k dalšímu výzkumu. Součástí práce je i samostatně editovaná tabulka s podrobnou strukturou celého díla.

Text Daniela Kadlece v mnoha ohledech překračuje obvyklé nároky bakalářských prací a s několika málo doplňky by mohl obstát i jako práce diplomová. Autor usiloval svou prací dosáhnout hlubší poznání díla, což se mu vzhledem k zvoleným metodám a konkrétním cílům, ale i nemalé dávce talentu, osobního nasazení a štěstí, podařilo. Diplomant prokázal vynikající jazykové kompetence, schopnost kriticky pracovat s literaturou i dobovými prameny, analyzovat text i hudbu coby složky dramatické struktury a v neposlední řadě klást materiálu další otázky a nově jej interpretovat. Je třeba zmínit také nemalý rozsah pramenného materiálu, který bylo potřeba prostudovat, včetně alespoň základního ovládnutí kurentu, i jazykově-stylistickou stránku vlastní práce, která převyšuje texty, s nimiž se zejména na bakalářském stupni obvykle setkáváme. Kadlecova práce nabízí nejen přesnější a hlubší pohled na Vranického *Médeu*, ale také na dění na císařském dvoře a potažmo ve Vídni na přelomu 18. a 19. století. Inspiruje k přehodnocení některých tradičních hudebně-historiografických pohledů a k novému zkoumání vztahu vysokého a nízkého, lidového a umělého v hudbě a divadle této doby.

Práci doporučuji k obhajobě a navrhuji hodnocení výborně.

V Praze 25. 1. 2024

doc. Mgr. Marc Niubo, Ph.D.

¹ V pramenech jako: „*Medea | ein travestirtes Melodrame*“, resp. „*Melodrama*“, viz Kadlec, s. 16.